

Juryrapport

Hieronymus van Alphenprijs 2017

Geachte toehoorders, de geschiedenis van de Hieronymus van Alphenprijs laat zien dat de verdiensten van de laureaten nimmer beperkt blijven tot slechts één van de pijlers van deze prijs; beheer, voorlichting, onderzoek en publicaties betreffende de geschiedenis van de kinder- en jeugdliteratuur. Ook dit jaar hebben wij de eer een veelzijdig winnaar bekend te maken, iemand die aan de wieg stond van het jeugdliteraire onderzoek in Nederland, maar zich nooit heeft beperkt tot het wetenschappelijke en vrijwel alle gebieden van het jeugdliteraire veld bestrijkt. De winnaar van dit jaar was al meer dan een kwart eeuw actief in de kinder- en jeugdliteratuur toen deze prijs tot stand kwam en is dat nog steeds. De winnaar is een veelzijdig jeugdliterair onderzoeker, docent, biograaf, essayist, auteur, redactielid, initiatiefnemer van vele jeugdliteraire hoogtepunten en piketpalen, recensent, adviseur, vertaler, redacteur, jurylid, kortom een ambassadeur van de kinder- en jeugdliteratuur.

Zij, want de winnaar is eigenlijk een winnares, startte haar jeugdliteraire carrière in 1974 met een scriptie die goed genoeg was om uitgegeven te worden, liet zich in de jaren die volgden internationaal scholen en begon tegelijkertijd over kinder- en jeugdboeken te publiceren in kranten en tijdschriften. Haar kennis en kundig oordeel werden gauw herkend en zij nam zitting in verschillende jury's, commissies, besturen en werkgroepen, werd redacteur bij verschillende tijdschriften over jeugdliteratuur en nam als bevoegde neerlandica in 1988 het initiatief voor de Woutertje Pieterseprijs, de prijs die nog altijd toonaangevend is voor de literaire beoordeling van het Nederlandse kinderboek. Artikelen werden boeken, aanvankelijk vooral over jeugdliteratuur. Overtuigd van het belang van wetenschappelijke aandacht voor de Nederlandstalige jeugdliteratuur was zij eveneens een van de oprichters van het nog altijd enige Nederlandse wetenschappelijke tijdschrift over jeugdliteratuur, *Literatuur zonder leeftijd*, waarvan zij ook een aantal jaren hoofdredacteur is geweest. In die hoedanigheid heeft zij vele beginnende en ervaren jeugdliteratuurwetenschappers gevormd, evenals via de nascholingscursus die zij ontwikkelde voor professionals. Met haar bevoegdenheid, haar betrokkenheid en haar gevoel voor literatuur en taal heeft zij menigeen voor de jeugdliteratuur gewonnen.

En haar werk is nooit alleen over jeugdliteratuur gegaan, zij stond ook altijd heel dicht bij de productie van jeugdliteratuur zelf. Zij geeft schrijfcursussen, adviseert over kinderboeken en al jaren coacht zij ook kinderboekenschrijvers, zeker niet de minsten. Zonder haar was het werk van bijvoorbeeld Benny Lindelauf, Simon van der Geest en Tjibbe Veldkamp minder goed geweest, of misschien was het er wel helemaal niet geweest.

De winnares van dit jaar was bovendien een van de eerste biografen van Nederlandse kinderboekenschrijvers. In 1990 verscheen de biografie van An Rutgers van der Loeff, gevolgd door onder meer biografieën van Annie M.G. Schmidt, Max Velthuijs, Dick Bruna en Han G. Hoekstra die allemaal zeer goed werden ontvangen. Bij al haar werk - in de artikelen, de boeken, de cursussen, de lezingen - hanteert zij een toegankelijke aanpak en een

enthousiasmerende stijl en richt ze zich steeds succesvol op een breed publiek. Want wie de jeugdliteratuur zo in haar hart heeft gesloten wil haar niemand onthouden. Zij publiceerde te veel om op te noemen, maar een paar boeken lichten wij er nog uit. Zo kwam in 2010 het rijk geïllustreerde boek over de klassieke reeks de Gouden boekjes uit en in 2014 haar eerste boek bij haar eigen uitgeverij, een boek vol herinneringen aan andere klassiekers, met misschien wel de mooiste titel die een boek over jeugdliteratuur ooit kreeg: *Trage post voor Anna Johanna*. Wat vooraf ging wordt altijd achteraf beschreven, staat in het voorwoord dat eigenlijk een nawoord is. En zo is het ook met bekroningen. Wat vooraf ging wordt altijd achteraf bekroond. Maar zoals het voorwoord in haar boek eigenlijk een nawoord was, zo hopen wij dat de Hieronymus van Alphenprijs niet slechts een bekroning achteraf is van haar vele verdiensten voor de kinder- en jeugdliteratuur, maar ook een beetje een voorwoord bij wat er allemaal nog gaat komen. Want wij hopen nog veel moois van haar hand te mogen lezen, horen en meemaken.

Met veel genoegen maken wij dan ook de winnaar van de Hieronymus van Alphenprijs 2017 bekend. Het is, u heeft het inmiddels allemaal allang begrepen, Joke Linders.

Helma van Lierop, Janneke van der Veer en Sanne Parlevliet (jury)